

TISZAVIDÉK

VEGYES TARTALMU HETILAP.

ELŐFIZETÉSI ÁR:

Egész évre 4 frt — kr. Negyedévre 1 frt — kr.
Fél évre 2 frt — kr. Egyes szám ára 10 kr.
Megjelen minden vasárnap reggel.
Hirdetéseket a kiadóhivatal jutányos áron vesz fel.

Felelős szerkesztő és kiadó

S Z I L B E R J Á N O S.

SZERKESZTŐSÉG:

Csongrád, Magtár-utca 41. szám, hová a lap szellem részét illető minden közlemény intézendő.

KIADÓHIVATAL:

Csongrád, Magtár-utca 41. szám, hová az előfizetők, hirdetések, hirdetések intézendők.

Ezeréves Magyarország.

Ma holnap vége, az ezredik évnek. A millenáris napok ma, holnap befejezést nyernek. Sok alkotása marad hátra az ezredik évnek, mely az utókor-nak arról lesz hivatva tanuskodni, hogy a magyar nemzet az ezerév há-tárátlépésekor, már oly nivón állt, mely őt a művelt nemzetek sorában való helyfoglalásra jogosítja.

Sokat áldoztunk a millenniumi ün-nepnek minél fényesebbé való tété-lére, hisz a nemzet, a jó magyar nem-zet megád mindent, — szívesen ál-doz.

De ha már áldozunk, tartsunk eb-ben is mértéket. — Nem helyeselhető például egyes vármegyék mozgalma, kik mindenáron új, diszes vármegyehá-zat akarnak csupán csak a millen-nium kedvéért. Eddig jó volt a régi ezután is jó lesz. Legyünk itt csak maradó Majd kerítünk rá sort. Hi-szen mindez nem fájó, nem égető seb. Ne akarjunk csak mindent kövé tenni. Költekezni éppen nem szükséges.

Azon a pénzen, vagy még egy kis áldozattal tehetünk mi olyat, melynek nyoma egész népünkön látható lesz. Ezt a kis áldozatot a nép. a felnőtt nép kívánja. Erre úgy hiszem áldoz-hatunk, áldozunk kell, és áldoni fo-gunk.

Gyujtsuk fel a népben azt a szel-

lemi szikrát, mely őt az Isten képmá-sává teszi. Tanítsuk meg az irni ol-vasni nem tudót az irás és olvasásra. Adjunk könyvet a kezébe. Miveljük a népet, hogy ő n m a g á t mivel-hesse.

E célból parancsoljon rá az állam a községre, hogy a téli hónapokban estéli tanfolyamot nyissanak a melyben az irni, olvasni nem tudó: az irást, olvasást elsajátítsa. Ne legyen a mil-ienniumkor a hazában olyan közép-korú egyén, ki irni, olvasni nem tud. És akkor lássa és hallja meg a világ, hogy Hungária népe mind irástudó. Ha ez sikerül, a millennium az ünne-pék ünnepéhez méltón lesz megün-nepelve. Ennél fényesebb, nagyobb haladás nem kell. — És hisszük, hogy ez sikerülni fog.

A tanfolyam az állam, vagy köz-ség iskolájában tartatik. A tanító némi tiszteletdíjat kap. Legyen ez, mint a fű-tést, világitást adja a község; ha nem bírja segíti, vagy adja az állam. Két három év múlva fehér holló lesz az irni, olvasni nem tudó ember. Ez is, csak öreg, törődött.

Ha költség van, kell még tanító és tanuló. Tanító és tanuló pedig van.

Van hazafias, szorgalmas, mun-kaszerető tanítósa a hazának. E tanítósa tudja és érzi az ügy ma-gasztosságát és kívánságának eleget is fog tenni. Van tanuló is. Van tanulni

vágyó ember e hazában sok, — szám-talan. Ne higyjük, hogy volna olyan ember, kinek alkalma van irni, ol-vasni tanulni s költségébe nem kerül, hogy ne tanuljon. Ilyen embert kép-zelni se tudnánk.

Ha valaki tud olvasni: úgy bizo-nyára olvas is, és így műveli önma-gát; értelmesebbé lesz. Nem hisz a babonában. Becsben tudja tartani a hatóságok közhasznu intézkedéseit. Ily néppel boldogul a pap, a jegyző, ta-nító. Ily néppel alkothat olvasó kört, dalkört, önképzőkör, melynek hiá-nyozni egy községből sem volna sza-bad. Tarthat felolvasást a hittan neve-lés tan és gazdaság köréből. Vonzódni fog körébe, intéseit oktatását meghall-gatja: tanácsait szívesen fogadja és teljesíti. Az irni olvasni tudó nép megkezdheti önművelődését. Ha az sikerül, ha ezt keresztül vesszük, ak-kor Magyarország ezeréves fennállását a legfényesebben ünnepeltük meg.

Első sorban az államnak, a közsé-geknek kötelessége ezt előmozdítani; aztán a papoknak, tanítóknak, előljá-róknak és — kötelessége magának a társadalomnak.

Nem lehet tagadni, hogy haladunk de minékünk ezerszer gyorsabban kell haladnunk, mint más nemzeteknek.

Tehát haladjunk, kezdjünk egy újabb életet. Mesgyéjén az ezer évnek tegyünk valamit!

A TISZAVIDÉK TÁRCZÁJA.

Angyal sir a menyországban

Angyal sir a menyországban,
Az égben,
Nagy bánatom ő siratja
Én nékem.
Oly igazán, szomoruan
Zokogja,
Hogy a mindenható Isten
Is hallja.

Angyal sir a menyországban,
Az égben,
Rózsás arcán, harmat könnye
Fényében,
Kevés öröm, derült mosoly
Nem látszik,
Éj-szeméből boldogság nem
Sugárzik. . . .

Angyal sir a menyországban,
Az égben,
Barna kis lány szeméidből
Kinéztem:
Soh'se hagysz el, nem felejtisz el,
S könyeztél,

Szerelmeddel, jó sziveddel
Igéztél.

Mégis, mégis menyországban
Angyal sir.
Menyországból, a kék égből
Jött a hír:
Barna kis lány azt a legényt
Szereli:
Ki szerelmét, ha igaz, nem
Feledi! . . .

F. D.

A muzsalyi hangversenyem.

Muzsaly község 10 tagu küldöttsége fölkért, hogy az oitan alakítandó új „leg-szélsőbb 48-as függetlenségi népkör“ alapja javára hangversenyezzenek, nem igen akartam a dologba bele menni, s erősen szabadkoztam is ellene és minden girbe-görbe, göröngyös és göröngytelen utakat, módokat felhasznál-va kibuvót kerestem.

Hiába mondtam a deputáczióknak, hogy az anyosomat gyászolom, most születet a 13-dik porontyom, gyöngélkedem, meleg

van stb. — semit sem használt. Cselőtei András községi bíró, a küldöttség szóoka egyre csak azt hajtotta, hogy „tekintetes uram“ tegye meg kérésünket, alássan kér-jük, meglása nem bánja meg. Olyan mulat-ságot csapunk, hogy hire fog menni, ha nem is az Operenczián tul, de minden esetre az egész vármegyében.

Azután fülembé sugá hogy hát minden esetre menjek el, mert amint ballotta a „legszélsőbb 48-as függetlenségi népkör“, tiszteletbeli elnöknek akar megválasztani, sőt a „legszélsőbb 48-as függetlenségi párt“ képviselőjelöltnek is kiszemelt már.

A tiszteletnek e kézzelfogható nagy nyilvánítása kissé hízelt és meglágyította szívemet, s habár nem valom a „legszél-sőbb 48-as függetlenségi párt“ elvét de — gondolám magamban — talán kitudom ve-lük csinálni, hogy — miután az „anyapárt-nak“ hivei — elhagyják a „legszélsőbb“-et és a „48-as függetlenségi párt“ programjával is felléptetnek. Különben, ha mandátumot kiálnak, nem kell azt oly szigoruan venni és oly erősen ragaszkodni az elvhez, hisz ez mellékes, nomet aztán az ember lassan-lassan beleszokik mindenbe.

A föld felosztása.

A felosztásnak természetesen azt a módját értjük, melyet a külföldi szocialisták hangoztatnak, mely azonban, mint egy távol, de annál szebb ideál, megcsillan néha a mi alföldi szocialistáink körében is.

Ennek a tervnek rendszerint csak a történelmi jogot vetik ellene. A szocialisták felelete azonban az, hogy ott hol a társadalmom jobb jövőjéről van szó, ennek a jognak is engedni kell. Felhozzák azt is, hogy az egyenlőség, mit a földnek egyenlő megosztása által el lehetne érni, legfőleg ideig-óráig tartana. Ami kétség kívül igaz, de mind a mellett nem csillapítja a földre éhesek égő vágyait.

Egy okos és szellemes francia, Daniel Zolla vette magának azt a fáradságot, hogy kimutassa milyen eredményeket idézne elő ennek az utódnak megvalósítása, nem csak az államra hanem azokra nézve is, a kiknek érdekében vitelnék keresztül a reform. Zolla értekezésének érdekesebb részét következőképp ismertetjük:

A föld birtokából kitagadott százazreknek és milliónknak — így mondják — szüksége van a földre, de joguk is van hozzá, mert hiszen az a boldogulásnak eszköze rájuk nézve, ehhez pedig joga van mindenkinek. De vajjon, ha földet adtunk azoknak, a kik annak birtokából ez ideig ki voltak tagadva, ha kezükbe adtuk a boldogulás eszközét, fognak-e valóban boldogulni? Erre térve először is legyünk tisztában azzal, hogy sok föld nem fog jutni senkinek és ha ezt megkapta mi fog történni akkor? Az iparos proletárokat kizárni az osztályból nem lehet, úgy de ezek nem fogják tudni munkálni földjeiket. De nem fogja tudni a többieknek nagyrésze sem. Nem azért mert nem értene hozzá, hanem mert nem lesz mivel. A nap-számosból lett földesurnak nem lesz sem ekéje, sem vetőmagja, sem barma a mivel szántson. Ezeket el venni azok-

tól, a kiknek van, nagyon nehéz, mert hiszen az munkájának gyümölcse, ezt pedig a szocialisták tiszteletben akarják tartani és tartatni. Adjon az állam! — valószínűleg az lesz a válasz, csak hogy ez az állam a polgárokból áll, úgy hogy ennek a vállalkozásnak terhei a polgárok vállaira hullának vissza. De nem volna jogos az sem, hogy mindenki egyenlő darab földet kapjon. Egyik darabnak értéke sokkal nagyobb, mint a másiké, a birtok egyenlő megosztása tehát a legnagyobb igazságtalanságot jelentené.

Franciaország mezőgazdaságának tiszta jövedelme 1700—1800 frank, ebből, ha az egész népességre elosztjuk, alig fog jutni több 170—180 franknál. Ugy, hogy a megosztás tönkre tenné a mai birtokosokat a nélkül, hogy boldogítaná azokat, a kiknek ma földjük nincsen.

Kaptok földet! — ez a jelszó nagyon jó lehet arra, hogy felizgassa a szenvedélyeket és sarkantyúzza a vágyókat. Ha azonban közelebbről megnézzük, oly bomlásnak csiráját hordja magában, a melytől igazi haszna senkinek sem lenne, legfőleg azoknak, a kik e jelszavak erejével népszerűséghez és hatalomhoz jutnak el. Ezek törekvéseit azonban nincsen semmi okunk, hogy tiszteletben tartsuk.

Ujdonságok.

— **A király nevenapja.** Ma a király nevenapja alkalmából r. kath. fő templomukban ünnepi istentisztelet tartatik, melyen a járásbírói, szolgabírói hivatal és az előjáróság testületileg vesz részt.

— **Személyi hír.** Bánffy Dezsóné báróné, a miniszterelnök neje, mint lapunk múlt számában jeleztük Szentésre utazott, honnét a főispántól történt szívélyes bucsuvétel után, múlt hétfőn vissza utazott Budapestre,

— **„Mind elvitték a legények elejét!”** Október 1-én vonultak be csapatjaikhoz ujonczaink. Sok bánatos szív, epedő kebel busul utánok. Az ég is megsiratta őket ha-

talmas és folytonos eső alakjában. Három esztendőre vettek bucsut a nyalka legények szülőváraiktól, hova majd annak idején örömteljes szívvel jönnek vissza, ha csak addig „háborusdit“ nem játszik a világ. Ujonczaink között négy egyéves önkéntes is volt. Hetyke, délczeg, szép fiuk mind a négyen. Aranyifjúságunknak voltak ez ideig tagjai, de most sajna, *egy évig* nélkülözniük kell őket. Reméljük, mind a négyen, jövőre ilyenkor hosszú kardal csörtetnek majd vissza a társadalmuk négy derék tartalékos hadnaggyal szaporodik. Adja a hadak Ura, hogy úgy legyen! A négy egyéves önkéntes, névszerint: *Tary János, Zóra E. Feodor, Éder Bandi, Mészáros Ede*, a cs. és kir. 46 gyalogezred hez vonultak be szolgálattételre az Alföld szívébe, — *Szegedre!* . . .

— **Szélhámos családok letartóztatása.** A helybeli csendőrszervező az elmúlt hét folyamán, kitűnő fogást csinált, letartóztatta *Tarjányi Istvánt* és *Mészáros István* felegházi illetőségű biztosító-ügynököket. Nevezett két alak, akik egyébként jó képű legények — azzal foglalkoztak, hogy azon lakosoktól, a kik valamely biztosító intézetnél biztosították házaikat, vagy egyéb ingatlanukat, bevonták a kötvényeket és odébb állottak. Özv. Kaszaniczkiné panaszt emelt erre a rendőrségnek, s e panasz alapján a furfangos családokat, a kik *magukat igazolni nem tudták*, letartóztatta. A családok egyike akinek sehogy sem tetszett a helyzet signaturája, arra vetemedett, hogy magát a páczból kirántsa, monda, hogy ő H. F. helybeli előkelő birtokos fia, holott, a mint kiderült H. F. fia soha nem is látta, hírét se hallotta a két svindlernek. Fordulni állott he azonban a dologban, a mennyeiben, L. L. birtokos, ki H. F.-nek sógora, *felelősséget vállalt az ügynök irakért*, a kiket a rendőség, — elég könnyelműen — szabadon bocsájtott. Éppen a napokban érkezett le Pestvármegye 43581./Eln. 1894. sz. átirata, melyet *Ilkay Sándor* főjegyző küldött meg minden hatóságoknak, s melynek szövege a fenti eljárás-hoz hasonlóakat tartalmaz. Mindezek után pedig reméljük, hogy csendőségünk a rendőrséggel együttesen fog a *nép érdekében közreműködni* azon, hogy ily családok ne szípolózzák ki a nép vérért.

Igy hát rászántam magamat és kijelentettem a küldöttségnek, hogy szívesen közreműködöm a hangversenyen.

A küldöttség nagy éljezéssel és még nagyobb örömmel vette elhatározásomat, s miután a küldöttséget a jövő érdekében jól meg ebédelttem, az esti vonattal haza utazott.

Egy hét múlva az után utnak indultam. Mikor a vonatról kiszáltam a 10 tagú küldöttség 25 tagra szaporodva, az egész vidék intelligenciájának jelelétében üdvözölt, Mondanom se kell, hogy mennyire hízelt ez hiúságonnak, sőt az ünnepeletésben annyira kimelegedtem, hogy szinte olvadozni kezdtem.

Este a „fehér holló“ szállodának fényesen kivilágított terme zsufolásig megtelt „műszomjas“ közönséggel. Pont 8 órakor oda ültem hát a zongorához, de alig kezdtem el Beethovennek „Coriolán“ nyitányát már is óriási tapsvihartól reugett a terem, mely játékom alatt folyton fokozódva, akkor érte el tetőpontját, midőn e darabbal végeztem.

Valóban nem tudom, hogy a tetszésnek

az óriási nyilvánítása azért történt-e mert játékomat bevégeztem, vagy azt csakugyan kiérdemelttem művészetemmel.

Rövid szünetekkel megszakítva eljátszottam még Lisztnek, Mendelshofnak, Chopinnak és Schumannak egyes darabjait nagy tetszésnyilvánítás és éljenzés kíséretében.

Végőnek hagyva, miut egy műsor kornájául eljátszottam az általam külön a hangversenyre irt „Muszalyi népindulót.“ Alig hangzottak el az induló végső accordjai midőn leirhatatlan éljen riadalom és tombolás támadt, mondhatom, hogy a lelkesedésnek oly nagy kitörését még életemben sem azelőtt, sem azután nem láttam soha. Egyszerre csak minden előzmény nélkül ég és föld között voltam, vagy tizen t. i. nekem estek és székestül együtt a levegőbe emeltek.

E váratlan felmagasztalás nagyon kényelmetlen volt, de végre nagy könnyörgés után ismét letettek a földre, de csak azért, mert könnyebb volt, mint a zogorát felemelni hozzám, pedig közkívánatra ismételnem kelle.

Erre a közönség újból megéljenzett, tapsolt, tombolt, az előbbi tetszés nyilváni-

tást lehetőleg tulliczítálandó úgy anyaira, hogy már dobhártyáimat kezdtem féltetni.

Végre örömmre lecsendesült a bálás közönség és mi mellék helyiségekbe vonultunk, a hol terített asztalok mellett helyet foglaltunk

A második fogásnál fölkeltem és a szíves fogadtatás e megtisztelő nyilvánulását megköszönve, éppen szónoki tehetségemnek fényes igazolására poharat akartam emelni, midőn zupp nagy csörömpölés és én hirtelen felébredve láttam, hogy ágyamban fekszem és hogy nagy szónoki hevülésem közben leütöttem éjjeli szekrényemről az éjjeli lámpást.

Hát bizony nem is csodálom azt egy cseppet sem, mert én nem hagversenyezhetek sehol, miután a harangozáson kívül egyéb hangszerhez nem értek.

Erschinger János.

— **1798—1896.** Hosszas betegeskedés után a hó 2-án hunyta le örök álmura szeméit Tóth Rozália hajadon, életének 98. évében. Az elhunyt életének nagyrészét Fehértől közelében levő tanyai lakásukban élte át. Már az 1884 ik évben — mikor viruló hajadon volt — égető vágygyal várta a boldog napot, mikor főkötő alá fog kerülni. A szerencse azonban mindig elkerülte őt; a várva várt koszorút azonban habár tudtan kívül is — 98. évében, koporsóbatételét megelőzőleg szüzi homlokára helyezték. Béke hamvaira.

— **Elhalasztott 48-as népgyűlés.** Mint értesülünk, a helybeli Kossuth- Eötvös-Justh-féle „48-as függetlenségi-párt” szervezősége ma nagy népgyűlést akart tartani, azonban, mivel kellő időben annak megtartására engedélyt nem kértek, a jövő Vasárnapra halasztották. A népgyűlés iránt az érdeklődés óriási mérvet, őlt városunkban, s a lelkesedés a függetlenségek körében általános, mert, mint tudjuk, ez a párt *becsületességekkel* iparkodik elveit diadalra juttatni, a mi, a köztetszés nyilvánítását a nép között nagyban fokozza. Ha Csongrád józan polgárai a becsület utján szeretnek járni, akkor a „48-as függetlenségi párt” zászlaja alá toborzódjanak össze, honnan a győzelem csillaga már előre ragyogtatja fényugarait. Eljen Csongrád független értelmű adófizető polgársága! . . .

— **Kobor oláhczigányokat fogot el a csendőrrjárat.** Őt no és 4 férfiből állt a vándor karaván, melyet Szent Kleofás házába próbált letelepíteni. Sehogysem sikerült. Érdekös alakok e barna teremtmények, kiknek se hazájuk, se hitük. Rongyos szegény nép. Az idősebbik szívbajban szenved, a kit elő is vett anyuira Péntek délelőn e betegség hogy szegénynek orrán szája jött a vér, míg a városi főorvos segélyét igénybe nem vette. Furcsa, hogy e cigányokat bedutyizzák, a helyett, hogy rögtön eltoloncoltatnák a szomszéd határba. A cigányokat egyttal be is oltották, s az orvosi beületin oda konkludál, hogy „a körülményhez képest elég jól érzik magokat.”

— **A m. kir. állami anyakönyvvezetői hivatal megvizsgálása** múlt hó 27-én történt, K o s t y á l Ferencz m. kir. anyakönyvi felügyelő vezetése mellett, Kostyál a hivatalt a legnagyobb rendbe találta, s nem fukarkodott megelégedésének kifejezést adni ifj. Piroška István anyakönyvvezető és ifj. Kucséra Ferencz helyettes előtt sem. Kostyál persze a vizsgálatról jelentést tett a főanyakönyvvezetőnek, a belügyminiszternek.

— **Politikai kötél-táncz.** Csodálatos és jellemző az u. n. „egyesült ellenzék magartartása. Hegyi Antallal, a kiben, hamisítatlan néppárti vér pezseg, paktál a tulajdonképeni „volt kormánypárt”. Ez alkalomból a következő „Meghívó” látott napvilágot: „T. X. X. választó polgár urnak Csongrád Tized. házszám. Az országgyűlés küszöbön levő felosztás elrendelése alkalmából az Egyesült Ellenzék vasárnap, folyó október nő 4-én, dél előtt 9 órakor, a „Polgári Kör”-ben, követendő magartartásának megállapítása végett nagy pártértekezletet tart, melyre czimzett tisztelt polgártársat, mint városunk választó polgárát, oly felkéréssel hívom meg, hogy ezen értekezleten ne csak maga okvetlenül megjelenni sziveskedjék: hanem barátait és ismerőseit is szólítsa föl a megjelenésre. Csongrádon, 1896. október 1. Kiváló tisztelettel Hegyi Antal sk. plébános, mint pártelnök.” E politikai kötél-tánczról, majd jövő számunkban mondjuk el véleményünket bőségesen.

— **Miniszeri kiküldött a vármegyén.** Havassy Arthur miniszeri számellenőr, a kereskedelemügyi miniszter-részéről megyénkbe történt kiküldetése folytán szeptember 31-én érkezett Szentesre, hogy megvizsgálja a vármegyei közuti alap ügyvitelének módját. A miniszeri kiküldöttnek — Albertényi Antal főszámvevő távollétében, Hódy Pál I. és Horváth Jenő II. alszámvevő szolgáltak megfelelő utbaigazítással és fevilágosítással.

— **A könyelműség áldozata** volt tavaly november 28-án Kókai Zsófi kis leány, a ki néje, László Sándorné könyelműsége folytán a forró vízzel telt üstbe esett és meghalt. A szegedi törvényszék f. hó 2-án ítélte a könyelmű asszony felett és mindössze 8 napi fogságra ítélte, mely ítélet azonnal jogerőssé vált.

— **Az adóbehajtás.** A pénzügyminisztérium körrendeletet intézett az összes vidéki pénzügyigazgatóságokhoz, melyben meghagyta, hogy mivel az adók behajtására előirányzott összeg nagyobb részét leginkább a téli hónapokban szokták felhasználni, a mikor a behajtott összeg nem áll arányban a ráfordított kiadással; a behajtást január és február hónapokban szüntessék be és ha már kiirták is az árverést, hagyják abba és csak február után folytassák. Ez a rendelet a fővárosra és a rendezett tanácsú városokra nem szól, sőt meghagyja, hogy itt a behajtást még nagyobb szigorral folytassák.

— **Csongrádvármegye monographiája.** Zsilinszky Mihály államtitkár, vármegyénk egykori főispánja, régebb idő óta szorgalmasan írja vármegyénk monographiáját, melynek első kötetét, mely e terület történetét a mohácsi vészig vezetői visza a tudós történetíró ur a magyar történelmi társulatnak bírálat a á adta. Mint értesülünk a történelmi társulat a bírálatot megejtette és egyhangú véleménye az, hogy ez a mű nagy uyeresége hazai monografia-irodalomnak. Zsilinszky Mihály államtitkár ezenfelül a művét még Reizner Jánosnak, a szegedi Somogyi-könyvtár tudós igazgatójának is bemutatta, aki maga is sokat buvárkodott vármegyénknek multjának történetében és annak alapos ismerője. Azonban Reizner véleménye is csak megerősíti a történelmi társulat bírálatát és így a mű most már — amint Zsilinszky a szükséges képeket is mind beszerezte — sajtó alá kerül s még ez évben át lesz az első kötet adva a nyilvánosságnak.

— **A választási lajsziromok lemásolása.** tárgyában a belügyminiszter a következő érdemleges végzést hozta: I. 1894 XXXI II. t. cz. 44. § a, a dolog természete szerint, csakis az ideiglenes névjegyzék lemásolása időpontját állapítja meg; 2. az állandó névjegyzék lemásolását az idézett t. cz. nem korlátozza; 3. az állandó névjegyzék egy levéltári okmány, miért is semmiféle törvényességi akadály nem forog fele az ellen, hogy az országgyűlési képviselő választók névjegyzéke a kelő ellenőrzési és óvszabályok érvényesítése mellett lemásolható legyen.

— **Fontos elvi határozat.** A kereskedelmi miniszter f. évi 27686. sz. a. hozott határozatával kimondta, hogy a takarékpénztárak és alkalmazottaik, ipari alkalmazottaknak tekintendők. Ez oknál fogva fentnevezett intézetek mindazon alkalmazottaikat, kik 1200 forintnál magasabb évi, vagy 4 forintnál magasabb napi bért nem élveznek, a betegsegélyző pénztárnál bejelenteni kötelesek.

— **Elmara dt löverseny.** A csongrádmegyei gazdasági egyesület szeptember 27-re meghirdetett löversenyének megtartását, a kedvezőtlen, esős idő miatt, a kibocsátott hirdetmény előzetes jelentéséhez képest elhalasztották október 4-re.

— **A kiállítási tárgysorsjáték.** A kiállítási tárgysorsjáték iránt napról napra nő az érdeklődés, minthogy ma már az egyes csarnokokban láthatók azok a díszes tárgyak, melyeket ez ideig megvásároltak a sorsjáték céljaira. A kiállítási tárgysorsjátéknak összesen 19848 nyereménye lesz, a miből önként következik, hogy ilyen nagymennyiségű számot nem lehet egy napalatt kisorsolni, miért is az az intézkedés történt, hogy husz napon keresztül naponként 1000—1000 tárgyat sorsolnak ki, de vasárnaponként szünetel a sorsolás. A kisorsolások, melyek október 1-én kezdődtek meg, úgy történnék, hogy 14 napon át az egy koronás nyereménytárgyakat sorsolják ki, 5 napon át pedig a két koronás nyereménytárgyakat. és csak a huszadik napon, vagyis október hónap 23-án kerül sorra a 846 nagyobb nyeremény és a 6.000, 10.000

és 20.000 koronás három főnyeremény. Minthogy, mint említettük, a nagy nyereményeket csak október 23-án sorsolják ki az intéző körök úgy intézkedtek, hogy ha a készlet tart, az esetben egész e napig lehessen sorsjegyet vásárolni, hogy azoknak is módjukban legyen a nagy nyereményekre játszani, a kiknek a sorsjegyeit előbb netán kisebb nyereménynyel kihúzták. Sorsjegyek kaphatók lesznek tehát egész 23-ig az említett esetben az összes elárusító helyeken, ugyszintén a főelárusító helyen is Károly-körut 24. szám alatt. Megemlítendő meg, hogy a sorshuzásnál a politikai hatóságot Vesztróczy Jenő VI. kerületi előjáró képviseli, ugyszintén részt vesz ott a kereskedelemügyi minisztérium részéről e célra ki nevezett bizottság is. A sorsolás nyilvános lesz és az ünnepek csarnoka nagyteremben naponként délután 3—6 óra között tartják meg. Itt fogja a másfél méter átmérőjű hatalmas szerencsekerékből egy árvagyermek a számokat kihuzni, sokak örömeire és bizonyára még többek szomorúságára.

A HÖLGYKÖZÖNSÉGNEK ajánljuk NEUMANN J. kalapgyárát, Bpest, VI. kigyó utca 6 sz., hol a legujabb és legszebb őszi és téli kalap a legnagyobb választékban jutányos áron kaphatók.

Báli-selyemszöveteket 35 krtól 14 frt

65 krig méterenként valamint, fekete, fehér, színes, Henneberg-selyem 35 krtól 14 frt 65 krig méterenként sima, csikos, koczkázott, mintázott, damaszt stb. (mintegy 240 különböző minőség, 2000 színés mintázatban stb.) megrendelt áru postabér és vámmentesen házhoz szállítva mintákat postafordultával küld: HENNEBERG G. (cs. és kir. udvari szállító) selyemgyára Zürichben. Svájcba czimzett levelekre 10 kros, levelező lapokra 5 kros bélyeg ragasztandó. Magyar nyelven írt megrendelések pontosan elintéztetnek.

Irodalom.

A »Magyarország» ma kétségtelenül legolvasottabb politikai napilap. Pályája a folytonos emelkedés utja volt s ma már nem csak mint hírlap foglalja el a legelőkelőbb helyek egyikét, hanem igazi politikai tényező is lett, a mely nemcsak leírja, hanem irányozza is az események folyását. Az akeziók melyeket megindított, rendre országos akciókká lettek s minden fölmerülő kérdésben úgy a professzionátus politikusok mint a nagy közönség dolga megkérdezni: »mit mond hozzá a Magyarország?» Bátor és szókimondó, irónak, kezét nem teszi bénává valamely érdekhálózat a minek igazságáról meg van győződve mindig ki meri mondani: ebben van az ereje és a specialitása. Hírszolgálatát kitünő és felhasználja a modern technica minden eszközét. Tárca rovatát a legkiválóbb írók töltik be a kik a magyar eletről írnak magyarul magyar szellemben. A »Magyarország» ezenül is az lesz a mi volt, oly újság a mely napról napra fokozottabb mértékben elégti ki az olvasó közönség igényeit. Kezesség erre a szerkesztőség melynek élén H o l l ó Lajos főszerkesztő, Inczédi László h. szerkesztő és Bartha Miklós főmunkatárs állanak. Hogy pedig az újság pontosan minden más napilapot jóval megelőzve jusson az olvasó közönség kezéhez, arra garancia kitünően szervezett kiadóhivatala. Előfizetési ára egész évre 14 frt, negyedévre 3 frt 50 s az előfizetési összeg a legalkalmasabb módon postautalványon a kiadóhivatalba Budapest VIII. ker. Sándor-u. 2. czímzendő.

Az általános választások közeledtével mindenki olyan újságot kíván jártni, amely leggyorsabban és leg kimerítőbben értesít a fővárosi politikai eseményekről se mellett vidéki mozgalmakról is alaposan informál. — Ilyen nap a Magyar Hírlap (főszerkesztője: Horváth Gyula, felelős szerkesztője Fenyő Sándor), mely semmi féle pártnak sem áll szolgálatában: ennél fogva teljesen függetlenül mondja ki véleményét mindenről. Frissesség, ötletesség vonul végig mindennap hasábjain, melyeket legkiválóbb politikusok, újságírók tárczairók töltenek meg magas színvonalu dolgozatokkal. A Magyar Hírlap nagy népszerűsége és elterjedtsége mellett a legtöbb kedvezményt adja előfizetőinek. Kedvezményes áron kapnak ugyanis az előfizetők képes gyermeklapo

nyönyörű divatlapot, teljesen díjtalanul jutnak birtokába a nagy karácsonyi albumnak, könyvalakban kapják meg a regényeket stb. stb. Tegyük még hozzá végül, de nem utolsó érdem gyanánt, hogy a Magyar Hírlap a legpontosabban expedált lap. Előfizetési ára mindezek mellett csak 1 frt 20 kr. egy hónapra és 3 frt 50 kr. negyedévre. Az előfizetési pénzek a Magyar Hírlap kiadóhivatala czimére, Budapest, V., Honvéd-utca küldendők.

Közgazdaság.

Gabonatözsde. (Bpest. szept. 30.) A mai gabonaüzletében buzát mérsékelten kínáltak, míg a malmok vételkedve is korlátolt volt, minélfogva a hangulat csendesebb lett, a forgalom is erősen csökkent. Elkelt mintegy 18.00 mm. részint változatlan, részint néhány krral alacsonyabb árakon. A gyengébb irányzat visszatartotta a nagyobb árutulajdonosokat a kínálattól és a forgalom csupán waggonárúkból állott, mely leginkább a tiszavidéki és pestmegyei hozatalokból került ki. A legmagasabb árat, 7.42 $\frac{1}{2}$ frtot a tiszavidéki 81 kilós buza érte el, míg a legalacsonyabban, 6.95 forinton, a 75 kilós fehérmegyei kelet el. Rozsban a forgalom igen gyenge volt és az árak a múlt szombathoz képest változatlanok maradtak. Elkelt néhány waggon 6.40-6.20 frton Budapest távolságában. Árpában szünetelt a forgalom és még mindig hasztalan várják az üzlet fellendülését. Zabban csökkent a kereslet és az árak is 5 krral estek, a forgalom gyenge és elkelt mintegy 500 mm. 5.22 $\frac{1}{2}$ -5.85 forinton. Tengeriben alig volt némi üzlet, csupán kisebb tételek keltek el 3.80 forint körüli árak mellett.

CSARNOK.

PYTHIA.

(Folytatás.)

A jósnő látogatói leginkább nők. Női lélek fogékonyabb a titokzatosság és a babona iránt, mint a férfiu, ez azonban nem zárja ki azt hogy a férfiak ne vennék igénybe a jós szavakat.

Bizony akárhány bárgyu és féltékeny férj veszi segítségnek Pythia asszonyt természetfölötti tehetségét, sőt hallottam hogy löversenyen játszó gavallérok is kérétek volna tanácsát a jósnőnek.

Persze a jósnő — mielőtt mesterséghez fog — mindenre előkészíti magát, hogy az esetleges zavarokat elkerülje, arra azonban

egyike sem gondolt, hogy verseny tippeket kívánjanak tőlük.

A jósnőnek érteni kell a kártyavetés, álomfejtéshez, de olvasnia kell tudni a tenyerek vonásaiból is. Azonkívül orvosi recepteket kell raktáron tartania, bűvös asszonyok számára, valamint megkívánják tőle, hogy az állomital készítését értse.

Mondani se kell, hogy a fiatal leánykák gyakoriak a jósnő szegényes szobájában. Az is magától értetődik, hogy a szerelem hajtja őket oda. Valami bűvös szerre vágyakoznak, melylyel örökre magukhoz bilincselhetik szerelmesüket továbbá örök ifjúságot adó fűre fáj a foguk. A fiatal emberek sokkal ritkább vendégei a jósnőnek. Sőt azt lehet mondani, hogy egyáltalában nem mutatkoznak náluk. Ennek az az oka, hogy az ember, fiatal korában, majdnem kivétel nélkül hihetetlen Tamás; — nem hisz se emberben, se ördögben és semmiféle „*Abraká dabra dem kum duró*”-ban.

Idősebb emberek már inkább hajlanak a misztikus felé és a jósnő ezekben hosszú életet olvas ki szemeikből, miért természetesen busás honoráriumban részesül.

Mesterségük kezdetekor a jósnők maguk is érzik, mily nehéz, a publikumot kielécsíteni. Ha valaki jósnőhöz fordul: bizonyára nem azért fizeti meg a taksát, hogy tőle rossz híreket kapjon a jövőjét illetőleg, valamint ha csupa kellemes meglepő újdonságot kellett az orákulum, könnyen az a gyanuja támadhat, hogy a jósnő jó pénzért jót — hazudik.

Alljunk meg ez utóbbi szónál. Intelligens ember előtt azt hiszem fölösleges bizonyítani, hogy a jóslás mestersége olfától omegáig — hazugság. Csakhogy fáradságos hazugság!

Mert a ki a jósnő szegényes szobájába belép, bizonyos kételkedéssel vizsgálja a jósnő közösséges és mindennapi alakját.

— Ez akarja az én jövőmet felkutatni? — gondolja magában az illető. Olyan ostoba ábrázata van, akár a mi viczház-mesternéknékné!

Az ilyen kételkedő „kunsaftokat” ezer fufanggal és még annyi ókuszpókusszal lehet csak meggyőzni. És — Istennek legyen hála — a ki jóslásra adja magát,

megáldatott annyi ravaszúsággal, hogy a hívők szemébe port hintessen.

Sok szó éssok papir veszett már kárba az ujkori Pythiák ellen. — A külvárosi, piszkos földszintes ház előtt azonban még minduntalan látható egy-egy fényes hintó mely urnőjére várakozik.

Amaz pedig odabenn, fehér tenyerét tartja a pápaszemes Sybilla orra alá.

(vége.)

Szerkesztői üzenet.

G. L. Helyben. A kérdezettekre nézetünk a következő: 1.) mindenesetre szégyenletes, s a büntető §§-ba ütköző cselekmény, jótékony célra kihirdetett, s így engedélyezett mulatság tisztajövedelmét elharácsolni, 2.) hogy önök mintsem a tisztajövedelem megcsontítását tették volna, hajlandók voltak azon négy ur által kívánt összeget a saját pénztárukban kifizetni, az dícséretes tett, mely arról tesz tanubizonyítást, hogy bizottságunk «szentális» emberekből van szervezve.

Jelzálog-kölcsönök,

földbirtokra 3 $\frac{1}{2}$ %, házakra 4 $\frac{1}{2}$ %, másnemű ingatlanra 5% mellett legmagasabb összegekben ajánlunk.

E kölcsönök konvertálásoknál bélyeg és illetékmentességet élveznek.

Erdőkihasználások, birtokparcellázások átvétele. Birtokok szövetkezeteknek hosszú lefizetési tartamra eladatnak.

MAGYAR LLOYD

közgazdasági vállalat

Budapest, Király-utca 70. sz.

8-4

Leggyorsabb segély

SZÉKREKEDÉS,

étvágytalanság, hideglelés és az ebből eredő bajok ellen a

ZENKE ZOLTÁN

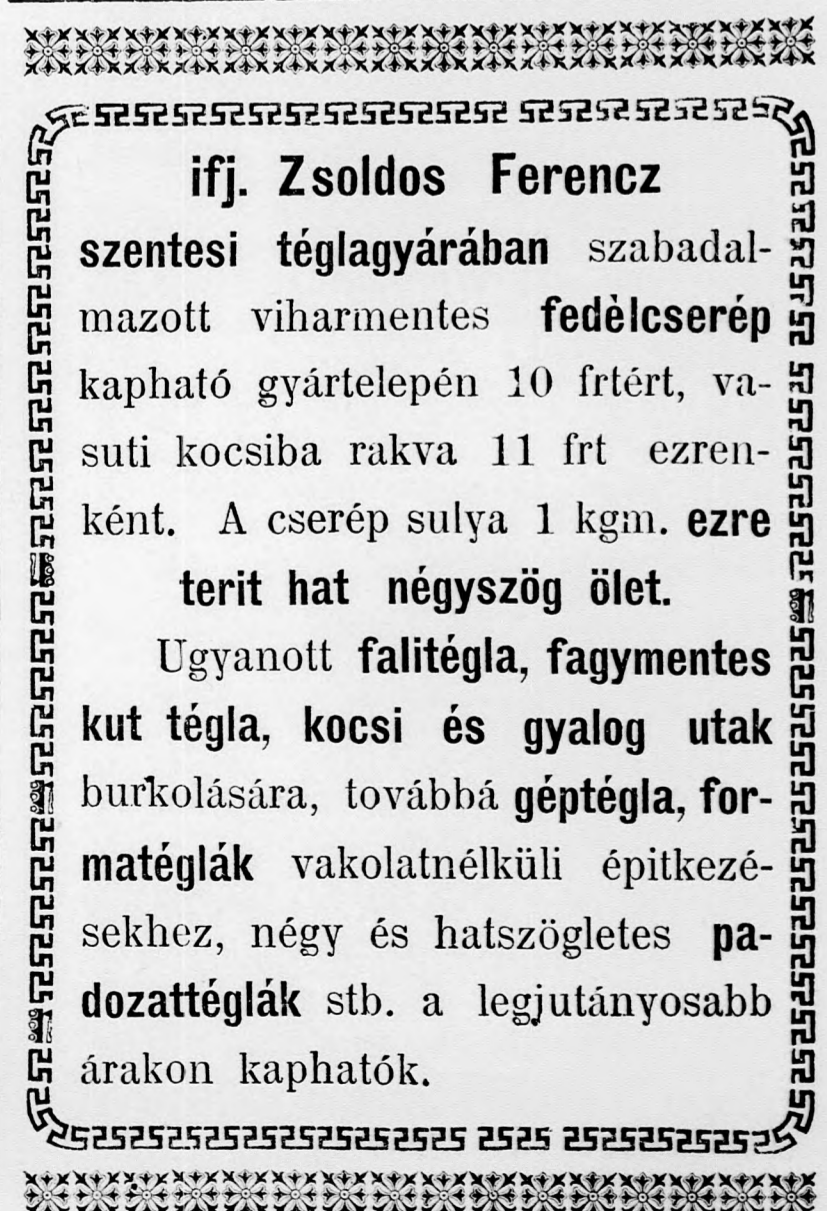
BARÁT IRTAL

gyomor likör készítménye. E növény szer használati utasítással el látva 40 és 80 kros üvegekben kapható: Bojniczer Jakab, Schwartz Szidónia és Tóbiás Herman fűszer-kereskedésében, valamint a gyártelepen (H.-M.-Vásárhely Arpad-utca 12. sz.) utánvét mellett.

Használati utasítás kívánatra ingyen és bérmentve küldetik.

A nagyméltóságú kir: kereskedelmi valamint az osztr. cs. és kir. kereskedelmi miniszter urak által 74265 illetve 71602 szám alatt központilag kihirdetve és törvényesen védve.

Nomatott Szilber János könyvnyomdájában Csongrádon.

ifj. Zsoldos Ferenc

szentesi téglagyárában szabadalmazott viharmentes fedélcserép kapható gyártelepén 10 frtért, vasúti kocsiba rakva 11 frt ezrenként. A cserép súlya 1 kgm. ezreterit hat négyszög ölet.

Ugyanott falitégla, fagymentes kut téglá, kocsi és gyalog utak burkolására, továbbá géptégla, formatéglák vakolatnélküli építkezésekhez, négy és hatszögletes padozattéglák stb. a legjutányosabb árakon kaphatók.